

Vabariigi Valitsuse korralduse „Puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpetamine“ eelnõu seletuskiri

1. SISSEJUHATUS

1.1. Sisukokkuvõte

Vabariigi Valitsuse korraldusega lõpetatakse puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu koostamine ning keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH).

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Harju talituse nõunik Heddy Klasen (tel 611 3233, e-post heddy.klasen@fin.ee), planeeringute osakonna nõunik Külli Siim (tel 611 3129, e-post kylli.siim@fin.ee) ja planeeringute osakonna juhataja Tiit Oidjärv (tel 611 3151, e-post tiit.oidjarv@fin.ee). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi õigusosakonna jurist Virge Aasa (tel 611 3549, e-post virge.aasa@fin.ee).

2. KORRALDUSE EESMÄRK

Korralduse eesmärk on Vabariigi Valitsuse 12. mai 2017. a korraldusega nr 141 „Puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“¹ (edaspidi *VV korraldus*) algatatud riigi eriplaneeringu koostamise ja KSH lõpetamine.

3. EELNÕU SISU

Eelnõu punktis 1 antakse ülevaade olulisematest faktilistest asjaoludest ja menetluse käigust, mis on seotud puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks algatatud riigi eriplaneeringu koostamise ja KSH lõpetamisega. Seletuskirjas esitatakse täiendavalt asjaolud ja menetluse käik, mis eelnes VV korralduse kehtestamisele.

30. jaanuaril 2017. a esitas EST-FOR Invest OÜ (edaspidi *Est-For*) Rahandusministeeriumile (edaspidi *RaM*) taotluse riigi eriplaneeringu algatamiseks, et rajada puidurafineerimistehas (edaspidi ka *tehas*).² Taotluse kohaselt on plaanitava tehase rajamise eelduseks, et selle ehitus, tehnoloogia ja käitamine vastaks tänapäevastele keskkonnanõuetele, parimale võimalikule tehnikale ning Eesti majanduse ja ühiskonna vajadustele. Taotluse kohaselt tuleks planeeringuala piiritleda Tartu ja Viljandi maakonna Emajõe-lähedase piirkonnaga (5–10 km jõest).

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/316052017005>

² <http://dokumendiregister.rahandusministeerium.ee/?id=57672209>

10. märtsil 2017. a pöördus RaM Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi *MKM*) (kiri nr 15-1/02132)³ ning Keskkonnaministeeriumi (edaspidi *KeM*) poole (kiri nr 15-1/02133).⁴ Kirjades küsis RaM, kas Est-For esitatud taotluses kirjeldatud tehase asukohavaliku või toimimise vastu on ministeeriumidel oma vastutusvaldkondadest lähtuvalt suur riiklik või rahvusvaheline huvi (PlanS § 27 – riigi eriplaneeringu eeltingimused). Veel küsis RaM, kas ministeeriumide valitsemisala valdkondades on teada asjaolusid, millest tulenevalt ei ole taotluses kirjeldatud tehase rajamine võimalik (PlanS § 28 lõige 2 – riigi eriplaneeringu algatamata jätmise alused). Samuti palus RaM ministeeriumidelt hinnangut, kas riigi eriplaneeringu algatamisel on planeeringuala piiritlemine Tartu ja Viljandi maakonnaga põhjendatud.

27. märtsil 2017. a vastas KeM RaMile (kiri nr 7-15/17/1716-3), et tegemist võib olla riigi eriplaneeringuga rajatava objektiga, sest kavandatava tehase vastu võib olla suur riiklik ja rahvusvaheline huvi. KeMi hinnangul ei olnud sellel hetkel teada asjaolusid, millest tulenevalt ei ole taotluses kirjeldatud tehase rajamine Eestisse võimalik. Veel märkis KeM, et vee varude seisukohast on kavandataval tegevusel kolm alternatiivi: Narva jõe, Pärnu jõe ja Emajõe ümbrused.

28. märtsil 2017. a vastas MKM RaMile (kiri nr 1.1-16/17-003/17-2722), et nende hinnangul on olemas suur riiklik ja rahvusvaheline huvi, et algatada tehase jaoks vajalik riigi eriplaneering. Samuti andis MKM teada, et nende valitsemisala valdkondades ei ole hetkel teada asjaolusid, mistõttu ei oleks kirjeldatud tehase valmimine Eestis võimalik. MKM pidas põhjendatuks Est-For seisukohta piirata planeeringuala Tartu ja Viljandi maakonnaga.

26. aprillil 2017. a esitas RaM ministeeriumidele kooskõlastamiseks ning maavalitsustele, Eesti Linnade Liidule, Eesti Maaomavalitsuste Liidule, Eesti Planeerijate Ühingule, Keskkonnamõju Hindajate Ühingule ja teadusasutustele arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse korralduse „Puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ eelnõu.⁵

10. mail 2017. a andis KeM Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõule kooskõlastuse (kiri nr 1-5/17/2932-4) ning täpsustas enda 27. märtsil 2017. a antud seisukohta ja palus Pärnu maakond riigi eriplaneeringuga hõlmatavate maakondade nimekirjast välja jätta. KeM põhjendas seisukohta sellega, et piisava vooluhulga poolest Pärnu jõgi küll sobib puidurafineerimistehase tootmisvee vajaduse täitmiseks, kuid Pärnu jõgi on suures ulatuses määratud Pärnu jõe Natura 2000 loodusalaks (EE0040345). Pärnu jõestiku elupaikade kaitseks ja taastamiseks on alustatud projektiga „Pärnu jõestiku elupaikade taastamine“. Jõe elupaikade taastamise (projekti lõpptähtaeg 2022) ja võimaliku uue surveteguri (puidurafineerimistehas) rajamise vahele peaks jääma piisav puhveraeg ning seetõttu riigi eriplaneeringu algatamine Pärnu maakonda ei ole mõistlik.

2. mail 2017. a avaldas Est-For arvamust Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu kohta. Arvamuses selgitas Est-For veel kord, et toetab riigi eriplaneeringu algatamist

³ <http://dokumendiregister.rahandusministeerium.ee/?id=58730216>

⁴ <http://dokumendiregister.rahandusministeerium.ee/?id=58731122>

⁵ <http://dokumendiregister.rahandusministeerium.ee/?id=60101387>

planeeringualal, mis hõlmab Tartu ja Viljandi maakonna Emajõe-lähedast piirkonda, ja kirjutab: „EST-FOR Invest OÜ on oma uuringutele tuginevalt ning vastavalt ettevalmistatud äriplaanile valmis puidurafineerimistehast Eestisse rajama käesolevas lõigus ja EST-FORi taotluses kirjeldatud asukohta...//... Planeeringuala laiendamine Pärnu, Jõgeva ja Põlva maakonda ei ole vajalik ega põhjendatud.“

2. mail 2017. a avaldas Tartu Maavalitsus arvamust Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu kohta (kiri nr 2-1/1028-2).

Eesti Linnade Liit ja Eesti Maaomavalitsuste Liit ei avaldanud eelnõu kohta arvamust.

12. mail 2017. a algatas Vabariigi Valitsus korraldusega nr 141 „Puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“⁶ (VV korraldus) riigi eriplaneeringu. Kooskõlastamise ajal ning enne VV korralduse vastuvõtmist ei ilmnunud PlanS § 28 lõikes 2 toodud asjaolusid, mil riigi eriplaneeringut ja KSH-d ei algatata.

10. juulil 2017. a sõlmisid RaM ja Est-For riigi eriplaneeringu koostamiseks ja mõjude hindamiseks koostöökokkuleppe.⁷ Lepingu p 4.1.1 järgi kinnitab Est-For, et on teadlik sellest, et lepingu sõlmimine ei tekita õiguspärasest ootust planeeringu sisu suhtes ega õiguspärasest ootust, et planeering võetakse vastu või kehtestatakse sõltumata planeeringu menetlemise ajast ja kulutustest. Lepingu p 4.1.4 alusel võib planeeringu koostamise planeerimisseaduses sätestatud mõjuvatel põhjustel lõpetada. Lepingu p 4.3 järgi ei hüvita RaM seadustest tulenevatel põhjustel planeeringu menetlemise peatamisest või lõpetamisest tulenevaid võimalikke kahjusid ning Est-For tehtud kulutusi. Lepingu p 2.2 kohaselt tasub Est-For planeeringu koostamise ja selleks vajalike uuringute tellimiseks tarvilike teenuste eest. Praeguseks ei ole planeeringu koostamiseks ja selleks vajalike uuringute tellimiseks kulutusi tehtud (vt järgmine punkt).

17. augustil 2017. a avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus riigihanke riigi eriplaneeringu koostamise ja KSH konsultandi leidmiseks ning riigi eriplaneeringuga seotud uuringute tegemiseks. Pooleliolevate vaidluste tõttu ei ole konsultandiga töövõtulepingut sõlmitud ega riigi eriplaneeringut sisuliselt koostama ja mõjusid hindama asutud.

18. oktoobril 2017. a esitas MTÜ Eesti Metsa Abiks Tallinna Halduskohtusse kaebuse tühistada VV korraldus; tühistada otsus, mille alusel sõlmiti Eesti Vabariigi ja OÜ ESTFOR Invest vahel planeerimismenetluse rahastamise leping, ning tunnistada planeerimismenetluse rahastamise leping kehtetuks; tühistada otsus, millega otsustati korraldada riigihange nr 189554 „Puidurafineerimistehase riigi eriplaneeringu konsultandi, planeeringu mõjude hindamise ja teadaolevate uuringute teenuse tellimine Rahandusministeeriumile“ (haldusasi 3-17-1897).

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/316052017005>

⁷ <http://dokumendiregister.rahandusministeerium.ee/?id=61866362>, tegemist ei ole HMS kohase halduslepinguga

21. septembril 2017. a tagastas Tallinna Halduskohus määrusega MTÜ Eesti Metsa Abiks kaebuse läbi vaatamata ja jättis esialgse õiguskaitse taotluse rahuldamata (haldusasi 3-171897).

6. oktoobril 2017. a esitas MTÜ Eesti Metsa Abiks Tallinna Ringkonnakohtule määruskaebuse Tallinna Halduskohtu määruse tühistamiseks (haldusasi 3-17-1897).

18. oktoobril 2017. a esitas MTÜ Emajõe Kaitseks Tallinna Halduskohtule kaebuse VV korralduse õigusvastasuse tuvastamiseks ning selle alusel algatatud menetluses edasiste toimingute tegemise keelamiseks (haldusasi 3-17-2132).

19. oktoobril 2017. a tagastas Tallinna Halduskohus MTÜ Emajõe Kaitseks kaebuse läbi vaatamata ja jättis esialgse õiguskaitse taotluse rahuldamata (haldusasi 3-17-2132).

2. novembril 2017. a esitas MTÜ Emajõe Kaitseks määruskaebuse Tallinna Halduskohtu määruse tühistamiseks ning esialgse õiguskaitse taotluse rahuldamiseks (haldusasi 3-172132).

24. novembril 2017. a tegi Tallinna Ringkonnakohus määruse jätta MTÜ Eesti Metsa Abiks määruskaebus rahuldamata ning Tallinna Halduskohtu määruse muutmata (haldusasi 3-17-1897, jõustunud).

17. novembril 2017. a moodustasid Tartu linnaosaseitsid tehase kavandamise tõttu algatusrühma Tartu puhta õhu ja vee kaitseks.⁸⁹

7. märtsil 2018. a andis Tartu apelli töörühm Tartu Linnavolikogu erakorralisel istungil Tartu linnapeale ja volikogu esimehele üle petitsiooni tehase vastu.¹⁰

7. märtsil 2018. a võttis Tartu Linnavolikogu vastu deklaratsiooni VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu koostamise menetluse lõpetamiseks.¹¹ Deklaratsiooni poolt olid kõik istungil osalenud volikogu liikmed, ühtegi vastuhäält ei olnud.

9. märtsil 2018. a esitas Tartu Linnavolikogu Vabariigi Valitsusele avalduse VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu lõpetamiseks (kiri nr 9-3.2/07241).¹²

19. märtsil 2018. a esitas Tartu Linnavalitsus Vabariigi Valitsusele taotluse VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu koostamise lõpetamiseks (kiri nr 9-3.2/07241).¹³

22. märtsil 2018. a toetas Tartu Vallavolikogu otsusega nr 21 „Ühinemine Tartu Linnavolikogu avaldusega“ Tartu Linnavolikogu 7. märtsi 2018. a istungil tehtud avaldust.

⁸ <https://www.tartu.ee/et/puidurafineerimistehas#Tartu-apell-ja-linnaosaseltside-algatusrühm>

⁹ <https://tartlane.ee/uudised/tartu-linnaosaseltside-algatus>

¹⁰ <https://tartuapell.voog.com/>

¹¹ <http://info.raad.tartu.ee/dhs.nsf/web/viited/gpunid/GF73552A7839CB325C225824A00234133>

¹² <https://dhs.riigikantselei.ee/avalikteave.nsf/documents/NT00320242?open>

¹³ <https://dhs.riigikantselei.ee/avalikteave.nsf/documents/NT003225E6?open>

28. märtsil 2018. a kogunes Tartumaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolek ja otsustas toetada Tartu Linnavalitsuse taotlust VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu lõpetamiseks. Tartumaa Omavalitsuste Liitu kuuluvad kõik VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu planeeringuala Tartu maakonna kohaliku omavalitsuse üksused.

17. aprillil 2018. a teavitas riigihalduse minister Jaak Aab Tartu Linnavolikogu ja Tartu Linnavalitsust (kiri nr 15-1/2115-2), et Vabariigi Valitsus arutas nimetatute pöördumisi 5. aprillil 2018. a toimunud valitsuskabineti nõupidamisel. Valitsuskabineti nõupidamisel oldi seisukohal, et riigi eriplaneeringu menetlusega tuleb jätkata, sest planeeringu algatamine on olnud õiguspärane.¹⁴

17. mail 2018. a esitas Tartu linn Tallinna Halduskohtule kaebuse kohustada Vabariigi Valitsust lõpetama VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu koostamine ja KSH või kohustada Vabariigi Valitsust uuesti otsustama haldusakti andmist riigi eriplaneeringu koostamise ja KSH lõpetamiseks. Alternatiivina palus Tartu linn tuvastada VV korralduse õigusvastasus ning Vabariigi Valitsuse 5. aprilli 2018. a otsuse õigusvastasus (haldusasi 318-982, jõustumata). Tallinna Halduskohus tagastas Tartu linna kaebuse kaebeõiguse puudumise tõttu.

Mais ja juunis toimusid Tartu maakonnas meeleavaldused kavandatava tehase vastu.

5. juuni 2018. a tegi Tallinna Ringkonnakohus määruse jätta MTÜ Emajõe Kaitseks määruskaebus rahuldamata ning Tallinna Halduskohtu määrus muutmata (haldusasi 3-172132).

20. juunil 2018. a esitas MTÜ Emajõe Kaitseks Riigikohtule määruskaebuse Tallinna Ringkonnakohtu määruse peale. Riigikohus võttis 16. augustil 2018. a MTÜ Emajõe Kaitseks määruskaebuse menetlusse (haldusasi 3-17-2132).

21. juunil 2018. a arutas Vabariigi Valitsus valitsuskabineti nõupidamisel tehase püstitamiseks vajaliku riigi eriplaneeringuga seonduvat. Arutelu tulemusel andis Vabariigi Valitsus RaMile ülesande alustada riigi eriplaneeringu koostamise ja planeeringu KSH lõpetamise menetlust.

22. juunil 2018. a toimunud kohtumisel teavitas RaM Est-Fori VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu koostamise ja selle KSH lõpetamise menetlusega alustamisest.

3. juulil 2018. a edastas Tartu Vallavolikogu RaMile enda 28. juuni 2018. a otsuse nr 40 „Võimaliku asukohana Tartu valda puidurafineerimistehase (tselluloositehase) rajamisega mittenõustumine“.¹⁵

11. oktoobril 2018. a jättis Riigikohus MTÜ Emajõe Kaitseks määruskaebuse rahuldamata (haldusasi 3-17-2132).

¹⁴ <http://adr.rik.ee/ram/dokument/5693381>

¹⁵ <http://adr.rik.ee/ram/dokument/5858202>

15. oktoobri 2018. a otsusega jättis Tallinna Ringkonnakohtu Tartu linna määruskaebuse rahuldamata ja Tallinna Halduskohtu 13. juuni 2018. a määruse haldusajal nr 3-18-982 resolutsiooni punktid 1–3 muutmata. 30. oktoobril 2018. a esitas Tartu linn Riigikohtule Tallinna Ringkonnakohtu 15. oktoobri 2018. a määruse peale määruskaebuse.

30. oktoobril 2018. a esitas Viru-Nigula Vallavalitsus Vabariigi Valitsusele taotluse laiendada VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu planeeringuala Viru-Nigula valla territooriumile.

31. oktoobril 2018. a esitas Häädemeeste Vallavolikogu Vabariigi Valitsusele taotluse VV korraldusega algatatud riigi eriplaneeringu koostamise lõpetamiseks (kiri nr 6-3/1694).¹⁶

Eelnõu punktis 2 esitatakse õiguslik alus, mille kohaselt VV korraldusega algatatud riigi eriplaneering lõpetatakse. Puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu koostamine ja KSH lõpetatakse PlanS § 29 lõike 1 alusel ülekaalukal avalikul huvil põhineval põhjusel.

Eelnõu punktis 3 esitatakse kaalutlused, mille põhjal otsusele jõuti.

Eelnõu punktis 4 otsustatakse PlanS § 29 lõike 1 alusel ülekaalukal avalikul huvil põhineval põhjusel lõpetada Vabariigi Valitsuse 12. mai 2017. a korraldusega nr 141 „Puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ algatatud riigi eriplaneeringu koostamine ja KSH.

Lisaks Riigi Teataja veebilehele saab tehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu ja KSH lõpetamise korraldusega tutvuda RaM veebilehel.

4. EELNÕU TERMINOLOOGIA

Eelnõus ei kasutata uusi ega võõrsõnalisi termineid, mida õigusaktides ei ole varem kasutatud.

5. EELNÕU VASTAVUS EUROOPA LIIDU ÕIGUSELE

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

6. KORRALDUSE MÕJUD

Korraldusega lõpetatakse tehase rajamiseks vajaliku planeeringu koostamine ja KSH. Planeeringu koostamise lõpetamisega ei kaasne otseseid mõjusid riigi julgeolekule ja välissuhetele, majandusele, elu- ja looduskeskkonnale, riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

¹⁶ <https://dhs.riigikantselei.ee/avalikteave.nsf/documents/NT003379DA?open>

5. KORRALDUSE TÄITMISEGA SEOTUD TEGEVUSED JA VAJALIKUD KULUD

5.1. Korralduse avalikustamine

Tehase ja selle toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks riigi eriplaneeringu ja KSH lõpetamisest ning selle põhjustest teavitatakse 30 päeva jooksul lõpetamisest arvates ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja 14 päeva jooksul lõpetamisest arvates Ametlikes Teadaannetes ning RaMi veebilehel.

Lisaks teavitatakse riigi eriplaneeringu ja KSH lõpetamisest ja selle põhjustest 30 päeva jooksul lõpetamisest arvates kirjalikult ministeeriume ja teisi valitsusasutusi, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi eriplaneering käsitles, Riigikogu, planeeringuala kohaliku omavalitsuse üksusi, isikuid, kelle õigusi planeering oleks puudutanud, isikuid, kes avaldasid soovi olla eelvaliku tegemisse kaasatud, samuti isikuid ja asutusi, kellel võis olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või riigi eriplaneeringu elluviimise vastu, sh valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone neid ühendava organisatsiooni kaudu.

5.2. Korralduse täitmisega seotud kulud

Korralduse täitmisega kaasnevad kulud riigieelarvele. RaMil kui planeeringu koostamise korraldajal tuleb kanda riigi eriplaneeringu koostamise ja KSH lõpetamisest ning selle põhjustest teavitamisega seotud kulud (nt ajaleheteavitused ca 2000 eurot). Samuti tuleb RaMil kanda võimalike kohtuvaidlustega seotud kulud, mille suurus on prognoosimatu. Lisaks on korraldus halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras vaidlustatav.

6. KORRALDUSE JÕUSTUMINE

Korraldus jõustub üldises korras.

7. KORRALDUSE EELNÕU KOOSKÕLASTAMINE

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile. Eelnõu saadeti arvamuse avaldamiseks ja vastuväidete esitamiseks OÜ-le Est-For Invest, Viljandi vallale, Tartu linnale, Tartu vallale, Elva vallale, Kambja vallale, Kastre vallale, Luunja vallale ja Peipsiääre vallale.

Eelnõu kohta avaldasid arvamust või esitasid vastuväited Kastre vald, Tartu Vallavalitsus, Tartu Linnavalitsus ja Est-For Invest OÜ.

Lisaks esitasid Vabariigi Valitsusele oma seisukoha puidurafineerimistehase riigi eriplaneeringu lõpetamise kohta Häädemeeste Vallavolikogu ja Viru-Nigula Vallavalitsus.

Kõigi esitatud seisukohtade ja vastuväidetega arvestamist või mitteamestamist on selgitatud käesoleva seletuskirja lisa olevas kooskõlastustabelis.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

Lisa. Vabariigi Valitsuse korralduse „Puidurafineerimistehase püstitamiseks ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks riigi eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpetamine“ eelnõu kooskõlastamise käigus esitatud arvamuste ja vastuväidete arvestamise tabel

	Kooskõlastaja/arvamuse esitaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi arvamus
1.	Tartu Vallavalitsus	Palume teha täpsustus Vabariigi Valitsuse korralduse 1. ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK osasse. Nimelt puudub asjaolude kirjeldusest viide Tartu Vallavolikogu 22.03.2018 otsusele nr 21. Nimetatud otsusega toetab Tartu Vallavolikogu Tartu Linnavolikogu 7. märtsi 2018. a istungil tehtud avaldust.	Arvestatud. Eelnõu asjaolusid täiendatud vastavalt Tartu Vallavalitsuse märkusele.
2.		Seletuskirja lk 3 teises lõigus on märgitud, et Tartu Maavalitsuse 02.05.2017 kirjast Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu kohta ei nähtunud soovi tehase rajamiseks vajaliku planeeringu koostamisele mitte asuda. Selline viide on eksitav. Tartu Maavalitsuse arvamusel nähtus selge seisukoht, et puidurafineerimistehas kavandamiseks sobib paremini IdaVirumaa. Tartu maavanem on hilisemalt ka osundanud, et eelnõu kohta arvamuse avaldamiseks antud tähtaeg oli ilmselgelt ebapiisav.	Arvestatud. Eelnõu seletuskirja muudetud vastavalt Tartu Linnavalitsuse märkusele.

Tartu Linnavalitsus		<p>Seletuskirja lk 3 kolmandas lõigus on märgitud, et Tartu linn, Tartu vald jt Tartu maakonna kohaliku omavalitsuse üksused ei avaldanud eelnõu kohta arvamust. Selline viide on eksitav. Rahandusministeerium ei ole Tartu linnale, Tartu vallale jt Tartu maakonna kohaliku omavalitsuse üksustele eelnõud arvamuse avaldamiseks kunagi saatnud. Eelnõu omavalitsusliitudele (Eesti Linnade Liit ja Eesti Maaomavalitsuste Liit) arvamuse avaldamiseks edastamine ei anna alust väita, et see edastati arvamise andmiseks Tartumaa kohaliku omavalitsuse üksustele. Rõhutada tuleb ka, et omavalitsusliitudele eelnõu kohta arvamuse andmiseks ettenähtud 5 tööpäeva oli ilmselgelt ebapiisav omavalitsusüksuste seisukohtade koondamiseks ja</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Eelnõu seletuskirja muudetud vastavalt Tartu Linnavalitsuse märkusele.</p>
---------------------	--	--	--

	Kooskõlastaja/arvamuse esitaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi arvamus
		edastamiseks.	
		<p>Seletuskirja lk 5 teise lõigu lõpus on lause: „Kohus lahendab küsimuse, kui Vabariigi Valitsus on riigi eriplaneeringu lõpetamise küsimuses motiveeritud otsuse teatavaks teinud.“ Jääb selgusetuks, millele tuginedes see lause on seletuskirja lisatud. Jääb mulje, et kohus on seda seisukohta Rahandusministeeriumile avaldanud mitteametlikult, kuna üheski menetlusdokumendis ei ole seda väljendatud ja kohus ei ole rahuldanud Tartu linna taotlust menetluse peatamiseks kuni Vabariigi Valitsuse motiveeritud otsuse teatavakstegemiseni. Tallinna Ringkonnakohus lahendas Tartu linna määruskaebuse 15.10.2018 määrusega. Tartu linn esitab määruse peale kaebuse Riigikohtule.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Eelnõu seletuskirja parandatud vastavalt Tartu Linnavalitsuse märkusele.</p>

3.	Est-For Invest OÜ	<p>Käesolevaga avaldab OÜ EST-FOR Invest (edaspidi: „ESTFOR“), et ei nõustu riigi eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpetamisega.</p> <p>Erinevate kohtute lahendites riigi eriplaneeringu algatamise otsuse õiguspärasuse üle (vt haldusasjad nr 3-17-2132, 3-171897 ja 3-18-982) on kohtud leidnud, et riigi eriplaneeringu algatamise puhul on tegemist õiguspärase otsusega ja õigesti valitud planeeringuliigiga.</p> <p>Korralduse eelnõu kohaselt kehtestatakse riigi eriplaneeringu lõpetamise korraldus PlanS § 29 lg 1 alusel väidetava ülekaaluka avaliku huvi tõttu. Kõnealuse puidurafineerimistehase projekti puhul on Vabariigi Valitsus juba üheselt tuvastanud suure riikliku huvi olemasolu. Korralduse eelnõus ja eelnõu seletuskirjas ei ole tuvastatud suure riikliku huvi äralangemist. Korralduse eelnõu lähtub vaid väidetavast regionaalse iseloomuga avalikust huvist. EST-FORi hinnangul ei saa väidetav ülekaalukas avalik regionaalne huvi prevaleerida Vabariigi Valitsuse poolt riigi eriplaneeringu algatamisel tuvastatud suure riikliku huvi üle. Seda eriti</p>	<p>Mittearvestatud.</p> <p>Puidurafineerimistehase riigi eriplaneeringu lõpetamise eelnõus on esitatud põhjendused, miks on praegusel juhul riigi eriplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine otstarbekas lõpetada.</p> <p>Riigi huvi (tehase toimimisest tingitud majandusvaldkonna strateegiliste eesmärkide täitmise toetamine ja metsamajanduse tugevdamine) realiseerimist võib kaaluda ka mõnes teises asukohas kui VV korraldusega piiritletud planeeringualal (näiteks Pärnumaal, Lääne-Virumaal, Põlvamaal, Võrumaal) või Est-For esitatud taotluses kirjeldatud tehastest erineva tehase püstitamise.</p> <p>Puidurafineerimistehase riigi eriplaneeringu koostamise lõpetamine Tartu- ja Viljandimaal Emajõe vahetus läheduses ei välista tulevikus puidurafineerimistehase kavandamiseks uue riigi eriplaneeringu, kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu või muu planeeringuliigi algatamist. Samuti uuringute tegemist enne planeeringuala määramist ja planeeringu algatamist.</p>
----	-------------------	---	--

	Kooskõlastaja/arvamuse esitaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi arvamus
--	--------------------------------	-----------------------	-------------------------------

		<p>praeguses olukorras, kus mõjude hindamist ei ole isegi veel alustatud. On arusaamatu, kuidas saaks väidetav regionaalne avalik huvi mõjude hindamata jätmiseks elimineerida suure riikliku huvi projekti kui sellise suhtes olukorras, kus tegelikud mõjud on teadmata. Mõjude uurimata jätmine ei saa olla ülekaaluka avaliku huvi esemeks selle õiguslikus tähenduses.</p> <p>Eeltoodule tuginevalt palume korraldust eelnõus toodud kujul mitte vastu võtta ning mitte lõpetada Vabariigi Valitsuse 12. mai 2018 korraldusega nr 141 algatatud riigi eriplaneeringut ja keskkonnamõju strateegilist hindamist. Riigi eriplaneeringu algatamine oli õiguspärane ning puuduvad õiguslikud alused menetluse lõpetamiseks.</p>	
		<p>Samas on mitmed kohalikud omavalitsused avaldanud valmisolekut kaasata riigi eriplaneeringu planeeringualasse nende territooriumid. Täna on Saarde (Saarde Vallavolikogu otsus – Lisa 1) ja Viru-Nigula (Viru-Nigula valla taotlus – Lisa 2) vallad avaldanud tahet korraldusega 141 algatatud riigi eriplaneeringu planeeringuala laiendada vastavate valdade territooriumile ning planeerimise raames läbi viia mõjude, sealhulgas keskkonnamõjude hindamine. Selliselt planeeringuala laiendamisega on nõus ka EST-FOR (ViruNigula valla taotlusega nõusolek – Lisa 3). Täiendavalt on konsultatsioonid käimas ka Räpina, Võru ja Setomaa valdade esindajatega ning nende konsultatsioonide tulemused selguvad eeldatavasti novembri jooksul.</p> <p>Planeeringuala muutmise lubatavust planeerimismenetluse käigus ilmnenu asjaolude põhjal on ühemõtteliselt kinnitanud Riigikohus oma 11. oktoobri 2018 määruses haldusasjas 3-172132. Eeltoodust lähtudes palub EST-FOR Vabariigi Valitsust muuta riigi eriplaneeringu algatamise korraldust 141 selliselt, et riigi eriplaneeringu planeeringuala hõlmaks Pärnu maakonna Saarde valla ja Lääne-Virumaa Viru-Nigula valla territooriume.</p>	<p>Mittearvestatud.</p> <p>Puidurafineerimistehase riigi eriplaneeringu planeeringuala ei laiendata, sest ei ole selge, millist maa-ala see Pärnumaal, Lääne-Virumaal, Põlvamaal, Võrumaal või Eestis üldse hõlmama peaks. Praegusel hetkel ei ole võimalik ühelegi EstFor arvamuses nimetatud valla territooriumile riigi eriplaneeringu planeeringuala laiendada.</p> <p>Näiteks jääb selgusetuks, millist mageveeresurssi (üks tehase asukohavaliku baaskriteeriume, mis on toodud Est-For Invest OÜ 30.01.2017 esitatud riigi eriplaneeringu algatamise taotluses) kasutatakse puidurafineerimistehase käitamiseks, kui seda soovitakse kavandada Viru-Nigula valda.</p> <p>Saarde valda puidurafineerimistehast planeerides ei piisaks sellest, et planeeringuala hõlmab üksnes Saarde valla territooriumi. Sellisel juhul peaks planeeringuala olema määratud ka maa-alale, kus asuvad tehase toimimiseks vajalikud kommunikatsioonid (sh torujuhtmed toorvee ja heitvee juhtimiseks). Seega peaks planeeringuala asuma näiteks ka</p>

			Häädemeeste valla territooriumil, kes esitas 31. oktoobril 2018. a Vabariigi Valitsusele taotluse VV korraldusega algatatud riigi
--	--	--	---

	Kooskõlastaja/arvamuse esitaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi arvamus
--	---------------------------------------	------------------------------	--------------------------------------

			<p>eriplaneeringu koostamise lõpetamiseks.</p> <p>Lisaks nähtub Est-For Invest OÜ kirjast, et konsultatsioonid kohalike omavalitsusüksustega on alles pooleli ja sellest võib järeldada, et planeeringuala laiendamise ettepanek ei ole lõplik. Seepärast oleks võimalik planeeringuala laiendamine praegusel hetkel ennatlik.</p> <p>Veel tuleb märkida, et Est-For Invest OÜ ja kohalike omavalitsusüksuste vaheliste konsultatsioonide valguses ei pruugi tehase kavandamise järgmiseks sammuks olla poolelioleva riigi eriplaneeringu planeeringuala laiendamine. Järgmiste sammudena tulevad kõne alla näiteks ka uuringute tegemine enne lõpliku planeeringuala määramist või planeeringuliigi valimist. Lõppastmes on sama eesmärk (puidurafineerimistehase püstitamine) võimalik saavutada ka lõpetades poolelioleva riigi eriplaneeringu koostamine ja pärast lõpliku planeeringuala selgumist uue riigi eriplaneeringu või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamine. Samuti on võimalik puidurafineerimistehase asukoha valimine üldplaneeringu koostamise käigus.</p>
4.	Häädemeeste Vallavolikogu	<p>Saarde vallavolikogu istungil väitsid arendajad, et Häädemeeste vallalt ei ole plaanis küsida toetust eriplaneeringule. Kui heitveed juhitakse loodusesse Häädemeeste valla territooriumi kaudu ja vallal on väga pikk merepiir, on mõju Häädemeeste vallale suurim. Lisaks hakkaks Häädemeeste valda läbima kavandatav puhta vee trass Pärnu jõest ning meie asustus on kavandatavale tehasele lähemal. Kohalikul omavalitsusel on kohustus iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes vallaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu iseärasusi.</p>	<p>Arvestatud. Vaata ka Est-For seisukoha kohta antud selgitusi.</p>
		<p>Tuginedes eelnevale palume lõpetada Vabariigi Valitsuse poolt 12.05.2017. a algatatud riigi eriplaneering</p>	<p>Arvestatud. Vaata ka Est-For seisukoha kohta antud selgitusi.</p>

		puidurafineerimistehase kavandamiseks. Täpsustame, et oleme	
	Kooskõlastaja/arvamuse esitaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi arvamus
		<p>teadlikud sellest, et riigi eriplaneeringu käigus planeeritava ehitise asukohaks võib osutuda ka väljaspool algatamise korralduses märgitud ala. Riigikohtu otsusest tuleb välja, et kuigi planeering algatati Emajõe piirkonda silmas pidades, siis võib planeeringuala laiendada Pärnumaale. Selline olukord tekitab selgusetust ja ebamäärasust.</p> <p>Rõhutame, et me ei ole uurimise vastu, kuid uurida võib ka ilma planeeringuta. Uuringu tulemustest lähtuvalt on võimalik valida planeerimisliik, kus peame õigemaks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuid. Hetkel teadaoleva info põhjal vajaks ilmselt riigi eriplaneeringut elektriiga seonduv, kui nii, siis selles osas oleks mõistetav riigi eriplaneeringu koostamine, muus osas soovime aga kindlasti suuremat ja otsustavamalt rolli kui meil oleks riigi eriplaneeringu menetlusprotsessis.</p>	
4.	Viru-Nigula Vallavalitsus	<p>Ülaltoodust lähtudes palub Viru-Nigula vald Vabariigi Valitsust laiendada Viru-Nigula valla territooriumile Korraldusega 141 algatatud riigi eriplaneeringut ning planeerimise raames läbi viidavat mõjude, sealhulgas keskkonnamõjude hindamist eesmärgiga teha kindlaks, kas Osühingu EST-FOR Invest poolt kavandatava puidurafineerimistehase rajamine Viru-Nigula valla territooriumile on võimalik või mitte. Eelnimetatud taotluse rahuldamiseks palub Viru-Nigula vald asjakohasel viisil muuta Korraldust 141.</p>	<p>Mittearvestatud. Vaata Est-For seisukoha kohta antud selgitusi.</p>